

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

nos ex eorum synodo quotannis Romanam
fraterno sociandos Concilio indissimulan-
ter occurrere debere. Hinc profectum ut
in Synodo Romana sub Symmacho, quam
Rex Theodosius ex omnibus Italiae pro-
vinciis coegerat, recte observatum fuerit,
hanc synodon ab ipso Papa convocari de-
buisse: cuius voluntatem intercessisse scri-
pto docuit Theodosius.

I V. Vnus tantum superest, quem eximere oportet à lectoris animo, scrupulus, unde ortum habuerit hæc Synodus Romana Italæ finibus circumscripta. Possem veteri confuetudine me tueri; quæ sanè huic institutioni, ut & ceteris ecclesiasticæ disciplinae articulis, incrementum dedit. Sed fortassis non ineptè hujus conventus originem inde repete possumus, quod ad profligandam Pauli Samosateni hæresim ab Aureliano Imperatore constitutum fuit ut Italiae Episcopi Romam de hac quæstione tractaturi se conferrent. Etsi enim evocandorum Episcoporum jus Romanæ sedis concedamus, nemo tamen inscibitum quin cœtus frequens Romæ haberi vix posset sub paganorum Principum imperio, nisi cogendi Concilij gratiam Imperatores facerent. Quod cum ab Aureliano imperiatum occasione unius cause fuisse, prejudicio suo synodum ex Romana & Italica permixtam constituit, ante Nicæni Concilij tempora. Cum enim Paulus Samosatenus Antiochia Episcopus, duplice synodo Antiochenam damnatus, domo episcopalì abscedere nolle, Aurelianus interpellatus hac de re precepit ut domus Ecclesie illis tribueretur quibus Christiani Italie & Urbis Romæ Episcopi per literas tribuendam prescriberent, teste Eusebio. Sanè ante hoc tempus (quod incidit in annum ccxci.) Italia Episcopi seorsim à Romanis conveniebant; ut factum est cum damnatus est Novatianus anno ccv. à synodis Romana Italica, & Africana; quamvis deinde ab iis Relatio missa fuerit ad Cornelium Romanum Episcopum, qui hac dere suis literis monuit Fabium Antiochenum. Sanè extaret integra Cornelij epistola, cuius nobiliora fragmenta protulit Eusebius, fine utriusque synodo Romana & Italica, quoniam temporis obtinebant, sine ullis ambigibus assignaremus. In extrema enim epistola (ut testatur Eusebius) Episcopos, qui Romam profecti, Novatiani dementiam condemnabant, & Ecclesiæ, quibus singuli praeerant, Cornelius recensebat. At tamen nemo est qui sibi persuadere non possit Romanam synodum iis Episcopis constituisse qui non solum sub metropolitano

degebant, sed etiam ceteris quibusdam, qui per Campanias oras, Brutios, & Apuliam erant constituti, Italiam verò ex iis conflatam Episcopis qui provincias Italiae Transpadanas incolerent. Sanè ad Italiam synodum è pluribus provinciis convernelerant Episcopi; ut ipsa docet nominis significatio, quod uni Italiae provinciae tribui non solet. Cùm autem urbis aliquujus celebritas tot Episcopos variarum provinciarum in unam synodum Italicanam coegerit, par est etiam credere Romanæ civitatis dignitatem, imò & ipsius Pontificis, non adeo neglectam, quin è pluribus etiam Italia provinciis synodo Romanæ frequentes adessent Episcopi. Et ut aperi-
tius promam quod sentio, planè mihi per-
suadeo ipsius Cornelij tempore, in ecclesiasticæ disciplinæ ordine, duas veluti Dice-
ces apud Italiam constitutas fuisse, è quibus Italica & Romana synodus constarent:
qua liquidiū patuerunt, cùm Italia lege Constantini duobus Vicariis Praefecti præ-
torio est assignata, quorum alteri sedes esset
Mediolani, alteri verò Romæ.

CAPVT VII

Synopsis

1. Ordinatio Episcoporum pertinet ad Patriarchas. Restricta ad Metropolitas in Patriarchatus Constantinopolitanus institutione. Antiquis Patriarchis omnium Episcoporum ordinatio competitabat; ut Antiocheno, ex Innocentio.

*I I. Et Alexandrino in solida Diocesi Aegyptia.
ca. Quod Metropolitarum jura non omnino tollebat,
ex Concilio Niceno, & Syneso.*

III. Idem jus competit Romanis in provincia Vrbicaria. Antiqua regula, qui pertinent ad synodus, pertinent ad consecrationem, probatur ex Novella Iustiniani, que emendatur. Dubitatur de Italica Dicensorum Episcopis, & de ipsis Metropolitis Mediolanensi & Aquilienensi.

IV. Vrbicaria autem Diocesis Episcopos ordinatos ab Episcopo Rom. docetur è Celestino. Metropolitanus in Vrbicaria Diocesi.

V. Eorum iura servata in ordinationibus Episcoporum, ad exemplum Alexandrini Episcopi; & Thessalonicensis, quierat Vicarius Romani in Illyrico

Brevis & nova interpretatio canonis sexti Nicani, ex Ruffino. Idem jus Alexandrino in Egyptiaca Diaecsi competit, quod Romano in Vrbatorum. In ceteris non componuntur invicem. Novatores aruitus refellitur nova reponsione.

VII. Patriarchicum Ius Romani Pontificis in re-
liquis provinciis Occidentis verabatur precipue in
majoribus causis. Concilia Dioceſeon Occidentalium
coniuncta cum Romano per Relationes & Legatos.

VIII. Gallicanam Ecclesiam ius illud Patriar-
chicum semper amplexam esse docetur aliquot testi-
moniis scelētis. Quod obtinuit in prima, ſecunda, &
tertia Peruvia Diocesi.

I. **N**VNC de jure ordinationum trāctandum est; quod Patriarchis adeo competit, singulari quadam privilegio, ut cūm ad honorem Primatus, quo fruebatur Episcopus Constantinopolitanus, facta est auctoritatis illius Patriarchicæ accessio ex Decrēto Concilij Chalcedonensis, saltem Metropolitanorum omnium, qui præterant viginti septem provinciis trium Diocesēs in Thracice, Asiana, & Pontice, ordinationes illi addictæ fūrunt; aut celebrandæ ab ipso Patriarcha in urbe regia, aut ejus mandato in provinciis; ut docet canon xvi. 11. Concilij Chalcedonensis, & Magistratuum interlocutio, quæ extat inter Acta Concilij. Recisa est tunc aliquo paō plena illa, quæ ad Patriarchas spectat, ordinandorum Episcoporum potestas, ut nova auctoritati fovente faciles se præberent provinciarum Metropolitani. Alioqui certum est antiquis illis & majorum gentium Patriarchis ordinationes omnium Episcoporum, non tantum Metropolitanarum, competitisse. Id aperit docet Innocentius primus; qui Alexandro Antiocheno Episcopo, hac de re consultus, ita rescripsit: *Itaque arbitramur, frater carissime, ut sicut Metropolitanos auctoritate ordinas singulari, sic & ceteros non sine permisso conscientiâ tua sinas Episcopos procreari. In quibus hunc modum rectè servabis, ut longè positos literis datis ordinari censes ab his qui nunc eos suotantur ordinant arbitratu. Vicinos autem, si aestimas, ad manus impositionem tue gratiae statuas pervenire. Quorum enim te maxima expectat cura, præcipue tuum debent mereri iudicium. Non novum jus aliquod constituit Innocentius, et si Metropolitanos Dicēsis Antiochenas à quasi possessione ordinationum episcopalium depellar; sed jus quæsitum sedi Antiochenas à synodo Nicæna, & temporis injuria quodammodo interversum restitut. Præfatur enim Innocentius, Antiochenam Ecclesiam non super aliquam provinciam, sed super Diocēsim suam à Nicæno Concilio constitutam. Vnde sibi argumentum parat ad ordinationes Episcoporum totius Dioceseos, Antiochenas sedi addicendas.*

II. Quod attinet ad Alexandrinum Episcopum; ex synodi epistola patet, omnes Episcopos Ægypti, ejus decreto ordinatos. Sed illustrer erit hujus rei probatio, si testimonia Synesij expendantur. Pentapolitana regio Cyrenensem, urbi Ptolemaïdi suberat, ut totius provinciæ metropoli. Metropolitanam illam Ecclesiam Synesius obtinebat, & jure suo provincialium

Episcoporum curam gerebat, adeo ut & in eorum mores & ordinationum virtus inquireret. Ius tamen constituendorum Episcoporum sua provinciæ non sibi arrogat, sed Alexandrinæ sedi ex antiquis moribus, ea tamen lege, ut ordinandus Episcopus suffragio Cleri & populi electus, à Metropolitanano primū sit approbatus, deinde Alexandrinī Episcopi decreto manus impositionem suscipiat. Vnde patet summa Episcopi Alexandrinī auctoritas; ita tamen, contrà quām plerisque videatur, ut Metropolitanus dignitas non sit omnino neglecta, cui sollicitudo totius provinciæ immineat; adeo ut & synodus provinciæ cogere possit, quemadmodum à Synesio factum sappissime; et si omnia majoris momenti ad Patriarcham sint referenda. Quæ dixi, perspecta erunt è duobus Synesij locis. Alter est de Palæbisca in Pentapolitana provincia Episcopo: *Quamobrem unum illum & solum Palæbisca Episcopum creatum, sed neque legitimum, contra jura verò omnia, quantum de senioribus accepi, cum neque sit Alexandria constitutas, neque à tribus hic ut maximè ordinandi signum datum. Alter est de Olbiatis Episcopo in Pentapoli; cuius electionem Synesius suffragio suo probavit, sed decreto Theophilii Alexandrinī eam confirmari necesse esse docet: Meo quoque illum suffragio renuntio; ac pergratum quidem mihi erit, si illum in episcopatu collegam & socium habauerim. Vnum adhuc supereft, sacra tua feliciter manus. Hoc uno Olbiatis opus est, mihi verò precibus.*

Synesius ep. 67. ad Theophili.

Synes. ep. 67. ad Theophil.

III. Sanè ex comparatione Alexandrinæ & Antiochenæ sedis cum Ecclesia Romana, (qua imita est, ut initio monui, in iis quæ ad jura Patriarchica pertinent) nulli dubium esse poterit quin Episcoporum ordinationes, non solum in provincia Romana, quo jure quamplures Metropolitanani poriebantur, sed etiam in vicinis quibusdam provinciis obtineret. De provinciis Vrbicariis, id est, de provinciis illis decem quæ Vicario urbis parebant, & per Campaniam, Brutios, Apuliam, Calabriam, ad Siciliam usque protendebantur, non est aliquis dubitandi locus. Ut enim Dicēsis Orientalis addicta fuit Antiocheno Episcopo à Nicæna synodo, unde jura ordinationum sequebantur, quemadmodum nos docuit Innocentius; ita etiam Dicēsis Vrbicaria saltem, Vrbis Episcopo concessa fuit à synodo Nicæna, unde etiam ordinationum jura per decem illas provincias constituantur. Hoc etiam alio argumento conficietur, quod nobilioribus ingenii gratum futurum existimo. Veteris disciplinae hoc erat præcipuum

Provincias urba-
carias eas est
quæ Vicario Ur-
bi parebant de-
cisus eruditissime
V. Cl. R. P. Lat.
Strassburg.

Canon x. Con-
cilij Chalcedon-
ici. Art. 16. n. 73. Reg.
Excerpt. in Episcop. 11. 1. 1.

Insc. in Decretis
cap. 41.

Epistola Nicæni
Conc. ad Ale-
xandr. apud Theo-
dor. lib. 1. cap. 9.
Dicitur in episcop. 11. 1. 1.
In episcop. 11. 1. 1.
In episcop. 11. 1. 1.

De Concordia Sacerdotij

caput, ut synodis se sisterent Episcopi apud eum cuius arbitratu ordinati erant. Vnde profectum est ut pertinere ad aliquos Concilium, vel ad consecrationem, promiscue & passim dicantur Episcopi qui à Primatibus suis pendent. Hinc est quod Iustinianus Novella sua secundum Canones statuat

Nov. 117. c. 4.
convenire apud beatissimos Patriarchas illos
qui ab ipsis ordinati sunt, & qui non habent ius
alios Episcopos ordinandi: ut apud sanctissimos
Metropolitas cujusque provincie eos qui ab eis
sunt ordinati. Quam Constitutionem ita
Photius in Nomocanone interpretatur, ut
Metropolitanorum synodos apud Patriarchas, & Episcoporum apud Metropolitas
cogendas esse dicat. Ex qua Photij explicatione colligitur elegans restitutio in contextu Novellæ Iustinianæ, deletâ particulâ ꝑ, ut descripti sint Metropolitanî his verbis: *Ii qui à Patriarchis ordinati sunt, & habent ius
alios ordinandi.* Alioqui si negationem retineas, nullus erit verborum illorum sensus. Non enim moror Balsamonis explicacionem, qui de Archiepiscopis & Metropolitanis, quibus nulli iubunt Episcopi, Iustiniani Novellam interpretatur. Nondum enim invaluerat nupera illa & à posterioribus Principibus Græcorum excoigitata Archiepiscoporum dignitas, qui à Metropolitanis synodo resecti, nullis Episcopis præerant, qua de re alibi. Porro cùm superius synodorum conventum tam Vrbicariae Dicecefeos, quam Italicae, speciali jure ex antiqua consuetudine Romæ saepè habitum demonstraverimus, quid aliud inde consequi potest, quam Episcopos earum provinciarum ab Episcopo Romano, aut ejus decreto, ordinatos fuisse? Hærcō in Episcopis Italicae Dicecefeos, quibus manum impositam in Mediolanensi provincia ab Ambrosio docente ejus epistola, & idem ab Aquileiensi usurpatum. Nec mirum, cùm Italica illa synodus ad Romanam Aurelianii Principis tempore accesserit, ut antè dicebamus; ideoque par erat ius integrum servari Metropolitanis in suis Episcopos. Sanè de ipsis Metropolitanarum sediū Episcopis in Italica Dicecesi, decreto Romani Pontificis ad manus impositionem venisse tentari posset è Pelagio & Gregorij Regesto, qui auctoritatem ordinandæ Mediolanensis & Aquileiensis Ecclesiæ suæ sedi ex antiqua consuetudine vindicant; quamvis non me lateat quid posit in contrarium dici.

Balsam in Sup-
plementum ad canon.
Synod. in Tredio.

Ambrof. ep. 51. &
alibi.
Gregor. lib. 6. ep.
14.

Gregor. lib. 2.
epit. 31.
c. Illad. cl. 11. q.
1.
c. Pudeo. 14.
q. 1.
Vide lib. 6. cap. 4.
f. 7.

divimus quasdam propriis substitutas rectoribus civitates, Episcopos sibi petere velle de laicis, tantumque fastigium tam vile credere, ut hoc his, qui non Deo, sed seculo militaverunt, astiment nos posse conferre, non solum male de suis Clericis, in quorum contemptum hoc faciunt, judicantes, sed de nobis peccimè, quos credunt hoc posse facere, sentientes. Itaque non solius Metropolitanus Episcopi, sed omnium Episcoporum per illas provincias constitutorum ordinationes sibi afferit. Metropolitanus Episcopi mentionem feci; quia viris eruditis assentiri non possum, qui provincias istas Metropolis substitutas fuisse putant; cùm vera ratio in contrariam sententiam impellere debeat. Etenim cuique provinciae suus praefectus debet Metropolitanus; ut decretivit Nicæna Synodus, & Innocentius atque Leo suis Decretis sanxerunt. Si ergo in provinciarum censum Campaniam, Calabriam, Apuliam, Brutios, Siciliam, & Sardiniam asciverimas, confecta erit probatio. Atqui Athanasius Campaniam, Apuliam, & Calabriam iis provinciis annumerat quæ ejus communionem retinuerant. De Apulia liquidò Innocentius his verbis: *Innocentius Agapeto, Macedonio, & Mariano Episcopis Apulis. Multa in provincia vestra contra canones ecclesiasticos decretaque majorum usurpari à plurimis, & relationes diversorum & suffragentes fidissime retulerunt. Idem Episcopis per Brutios literas suas dedit, Calabria, Sicilia, Sardinia Metropolitanos videre est in Gregorij regestis, & provinciarum Campania, Calabria, Brutiorum, & Sicilia Episcopos in subscriptionibus epistolæ synodice illius Concilij quod ab Agathone habitum est Roma. Non me later quin objici possit non fuisse perpetuum ut singulis provinciis civilibus, quæ aliquando angustissimis limitibus finiebantur, sui praefecti Metropolitanus; imò verò in dicta Concilij Romani synodica epistola Picenum & Tusciā inter provincias Italicae describi, quarum tamen maxima portio in ordine ecclesiastico à Romana metropoli pender. Sed illud non impedit quin extra Romanam metropolim, cuius fines ex veteri Notitia & ex Athanasio descriptissimus, necessariò assignandas sint alia metropoles. Restant enim in Italia continenti quatuor provinciæ, Campania scilicet, quæ à Consulari, Samnium, quod à Præside regebatur, Apulia, cum adjuncta Calabria, quæ Correctori suberat, & Brutia, cum Luca, quæ alteri Correctori parebat. Ex Insulis, Sicilia erat sub Consulari; Sardinia, & Corsica, sub suis singulæ Præsidibus. Quin Siciliæ administrationem ecclesiasticam*

Celestini missi Episcopos per Apuliam & Calabriam configuntur,

Nic. Syn. 6. p. 10.
noct. in Dato 6. 3.
& 10.

Leo in Decr. 1.
31. & in ep. 11. 1.
4.

Athan. in ep. ad foliis.

Nic. Syn. 6. p. 10.
noct. in Dato 6. 3.
& 10.

Leo in Decr. 1.
31. & in ep. 11. 1.
4.

Athan. in ep. ad foliis.

Nic. Syn. 6. p. 10.
noct. in Dato 6. 3.
& 10.

Leo in Decr. 1.
31. & in ep. 11. 1.
4.

Athan. in ep. ad foliis.

Innoc. in ep. ad Apulos.

Idem ad Brutios.

Gregor. in regula Ep. 5. Syn. Concil. Rom. sub Agathone. in Asia Concilij facta.

In sy. Concil. Agathone. in Asia Concilij facta.

Ep. Concil. Agathone. in Asia Concilij facta.

& Imperij Lib. I. Cap. VII.

25

cam obtineret Metropolita Syracusarum, dubitare non finit epistola Constantini Imperatoris ad Chrestum Syracusanum, apud Eusebium, neque de Calaritano Episcopo Sardiniae Metropolita Theodorus. Capuum vero Campaniae metropolim fuisse disertis verbis testatur Athanasius: quae tamen minuta capite pristinam dignitatem circa annum DCCCCLXX. recuperavit, beneficio Ioannis Papae. Vrbem autem Reginum, que in Brutia sita est, metropoles dignitate ornata fuisse discimus ex Notitia veteri Ecclesiae Constantinopolitanae; quae inter metropoles avulsa a Romana Diocesis, Syracusas recenset, atque Reginum, ex Italiae provinciis. Non est tamen dissimulandum, in eadem Diatypose seu laterculo provinciarum, Metropolitam Reginum collocatum esse in ordine trigesimo secundo Metropolitarum qui a sede Constantinopolitana pendent, inscriptumque Calabriae Metropolitanam; cum tamen, ut dixi, Reginum civitas sita sit in provincia Brutiae. Vnde nolim aliquis colligat mendum irrepsisse in textum, sed innovationem factam fuisse in provinciarum Italiae inferioris appellatione & tributione. Perseverabat adhuc, Agathonis Papa temporibus, provinciarum Calabriae & Brutiae antiqua distinctio. Etenim in subscriptionibus episcopale synodica Concilij Romani recensentur inter Episcopos provinciae Calabriae, Locrensis, Tarentinus, Thurinus, Taurianus, Tropeianus, Vibonensis, & Hydruntinus in contextu Graeco melius quam in contextu Latino, ubi provinciae Brutiorum adscriptur. Inter Episcopos vero provinciae Brutiorum annumerantur Consentinus, Crotoneensis, Scyllaciensis, & Tempsanus. Sed quadraginta sex posthac annis, pars illa Italiae que ab Imperatoribus Constantinopolitanis retenta est, Calabriae nomen est indepta. Quod probatur ex duobus testimoniosis Hadriani, & Eginhardi. Hic enim ait Carolum Magnum obtinuisse Italiam totam, que ab Augusta Praetoria, usque in Calabriam inferiorem, in qua Grecorum & Beneventanorum constat esse confinia. Beneventum est urbs primaria Samnii, cuius Ducatus portio quedam Apulia & Lucania fortasse erat adjuncta. Ceterum Calabria nomine tunc Brutia, Lucania, Apulia, & Calabria specialiter dicta, significabantur. Similis huic locus apud Hadrianum I. qui ad Carolum scriptis, Adaligilum Ducem accessisse ad Missos Imperatoris (scilicet Graeci) in partibus Calabriae, juxta confinium Ducatus Beneventani. Hinc factum ut in Diatypose Graeca, Reginum dicatur metropolis

Calabriae; quamvis pertineat ad provinciam Brutiae, non autem ad Calabriam specialiter dictam. Duodecim autem episcopatus huic metropoli adscripti in illa Diatypose, partim siti sunt in Brutia, ut Consentia, Crotone, Scyllacij, qui provinciae Brutiae accententur in synodica Concilij Romani sub Agathone; partim siti sunt in Calabria, ut Locrensis, Vibonensis, Taurianus, & Tropeianus, qui inter Episcopos Calabriae describuntur in dicta epistola. In Calabria antiqua, & in Apulia, duas metropoles excitatae videntur a Graecis post tempora Leonis Isauri, Hydruntina scilicet, & Sanctae Severinæ. Earum meminit Diatypose Leonis Philosophi, quæ nupero Graecorum invento nullum episcopatum Hydruntinæ subjicit; sanctæ Severinæ vero Metropoli, quæ Calabriae quoque dicitur, quatuor episcopatus submittit, quorum unus est Acherontinus in Apulia. Ea tempestate ceteri episcopatus, ut Barrensis, Brundusinus, aliisque in Apulia, distracti erant ab Imperio CP. per Ludovicum II. Imperatorem, Lotharij filium. Si Notitia vetus provinciarum Italiae in manus nostras incidisset, certiore antiquæ dispositionis ecclesiasticae descriptionem dedissemus. Interim quod ad praesens institutum attinet, certum est comparationem Alexandrini Episcopi, cum Romano non ruituram, eti pauciores Metropolitanos in Diocesis Vrbicaria constitueremus; cum ea comparatio in eo præcipue veretur, quod utrique Dioceses suas pleno jure administrarent.

V. Ordinationes vero eo modo ab Episcopo Romano in iis provinciis celebratas, quem sequebatur Alexandrina Ecclesia, necesse est; nempe ut electis Cleri & populi consensu Episcopis, Metropolitanus primus accederet auctoritas, deinde ad ejus Relationem Decretum apostolicæ sedis interponeretur. Eo jure usus fuisse Metropolitanos Aegyptiacæ Diocesos docebat Synesius. Et hunc morem servatum in Diocesi Illyricana Occidentalis Ecclesia docet Leo Pontifex in epistola ad Anastasium Thessalonensem Episcopum, illius Diocesos praefectum; cui vices suas Leo delegarat, ut sedis Thessalonicensis dignitas, apostolicæ auctoritate augeretur: *De persona autem consecrandi Episcopi, & de Cleri plebisque consensu, Metropolitanus Episcopus ad fraternitatem tuam referat, quodque in provincia bene placuit scire te faciat, ut ordinationem rite celebrandam tua quoque firmes auctoritas, que rectis dispositionibus nihil mora aut difficultatis debet affere, ne gregibus Domini diu-*

D

Leo in epist. ad
Anast. Thessal. &
in Decret. c. 36.

desit cura pastorum. Vnde colligitur eundem ordinem observatum in Diccesi Vrbicaria, seu in decem provinciis suburbicariis.

paratio, omni ex parte confirmatur.

Hæc distin^{tio}, quæ nondum, ut existi-
mo, observata fuit, Novatorum argutias
refellit; qui comparationem trium Patriar-
charum ea conditione institutam putant à
Concilio Nicæo, ut primas quidem par-
tes Romanus obtineret; ceterū in sua
Dicecesi quisque summo jure cum sua
synodo uteretur. Perspicere enim debue-
rant mores antiquos hoc canone firmari,
atque adeo totam, quantacunque erat,
Romani Pontificis auctoritatem. Quare
prudenter Ruffinus non in omnibus articu-
lis, sed in eo jure Patriarchico quod obti-
nebat in Dicecesi Vrbicaria, Romanum
Pontificem cum Alexandrino Episcopo
conferri adnotavit.

V. I. Quare, ut explicatio canonis sexti
in pauca contrahatur, rectissimè & ex usu
recepto Ruffinus componi inter se Alexandrinum & Romanum Episcopum in eo
scripsit, quod ille Ægyptiacæ Dioceceseos
ig[ne]ratus habere debeat, eodem jure quo
Episcopus Romanus utebatur in Dioceesi
Vrbicaria, seu ut Ruffinus elegantissimè
loquitur, in Ecclesiis suburbicariis, id est,
in iis Ecclesiis qua decem provinciis sub-
urbicariis continebantur. Earum enim pro-
vinciarum & synodus, & ordinatio, & ple-
na liberaque administratio ad Episcopum
Romanum pertinebat; ut Episcopo Ale-
xandrinio in Ægyptiacâ Dioceesi, & An-
tiocheno in Orientali. Sapienter autem
Ruffinus comparationem his finibus coë-
cuit; quia scilicet uberiori jure fruebatur
Romanus Pontifex quam ceteri Dioceces
singularum Exarchi. Etenim & plures major
grelque Dioceces tenebat, ut cum Synodo
Arelatenis loquar, & principatum totius Ecclesie
gerezebat: in quibus duobus capitibus
duos illos Patriarchas cum Romano non
componi, Ruffinus censuit; sed tantum ra-
tione habita Ecclesiarum suburbicariarum

Vsus est hac voce Ruffinus insuperhabito discrimine quod inter *suburbicarias* & *urbicarias* regiones à viris eruditis est animadversum : qui *suburbicarias* dici eas quæ non longè abesseant ab urbe , adnotarunt ; *Vrbicarias* verò , quæ Vicario Vrbis parebant . Ceterū hanc *νεωλογίαν* anxie & scrupulosè observavit ille *Canonum Interpres* *Dionysio antiquior* , qui sexti canonis *Nicæni* sententiam his verbis expressit : *De primata Ecclesie Romane , & aliarum civitatum Episcopis . Antiqui moris est ut Episcopus urbis Romæ habeat principatum , ut suburbicaria loca & omnem provinciam sua sollicitudine gubernet . His verbis , in quibus explicandis frustra viri erudit laborarunt , metropolim & *Dicecsem* Romani Episcopi designavit . Per loca *suburbicaria* , regiones illas quatuor intellexit quæ aliquot civitatibus adiectis , integrum metropolim Romanam & sexaginta novem episcopatibus conflatam constitunt , ut dixi superius . Per *provinciam* autem , more suo *Dicecsem* significat , nempe *Vrbicariam* . Solet enim *Interpres* illius *διοικήσεων* vocem , qua in Concilij *Constantinopolitanus* canone 11 . & in c . ix . & xviii . Concilij *Chalcedonensis* extat , provincialia vocabulo explicare , ut vidimus in veteri MS. codice . Itaque ex sententia hujus in *interpretis* , nostra opinio , *Ruffini* que com-*

VII. Si quis autem jus præcipuum Romani Pontificis in ceteras Occidentis provincias curiosius expendat, summum quidem illud esse repertet; sed non ita explicatum, ut synodos ordinationes Episcoporum sibi ascisceret, quemadmodum in suburbicariis provinciis.

In majoribus tantum causis, in legibus ferendis, in Relationibus discutiendis, ad conservandam unitatem Ecclesiae, auctoritas illa Patriarchica versabatur. Hac ratione Concilia Gallicanæ, Africanæ, & ceterarum Dioceseon cum Romanis Concilii connectebantur: ita ut plena synodus Occidentalium à Synodo Romana constaret, conjunctis ceterarum Dioceseon syndois; quæ, si de causa communis ageretur, per Legatos decreta sua referebant. Hæc est sententia Concilij illius Romani quod sub Agathone habitum est adversus hæresim Monothelitarum; cuius epistola synodica ad Constantimum Pogonatum Imperatorem missa, & Actis sextæ Synodi inserta, testatur omnes illas syndos quæ per Occidentis & Septentrionis provincias ad Oceanum usque porrectas ab Episcopis coguntur qui apud Longobardos, Savos, Francos, Gothos, atque Britannos degunt, ad synodum apostolicæ sedis pertinere. Cum enim moram Legatorum excusaret, quos à synodo Romana Constantinus expectabat, Numerosa multitudo nostrorum, inquit, usque ad Oceani regiones extenditur, cuius itineris longinquitas in multis temporis cursum protelatur. Sperabamus deinde de Britannia Theodorum confamulum & coepiscopum nostrum magne insule Britannia Archiepiscopum & Philosophum, cum aliis qui ibidem usque hactenus demorantur, exinde ad nostram humilitatem conjungere, atque diversos hujus Concilii Episcopos in diversis regionibus constitutos, ut à generalitate totius Concilii servilis

Antiquus Interpres
Caton. M.S.

In dicto Cod.
Exarchum Diaconis
seos, cuius men-
tio in c. 17. Con-
cilij Chal. Venus
ille interpres sed
dicti, primaria si-
dens provincie.

